

Kolostrum och Kolostrum-kit

Anna Gustafsson & Emilija Wilson, barnmorskor och forskare

**Karolinska
Institutet**

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Inga intressekonflikter att redovisa

Kolostrum och Kolostrum-kit

Anna Gustafsson & Emilija Wilson, barnmorskor och forskare

Forskning-hållbarhetsperspektiv

- [The Lancet Breastfeeding series 2016](#)
- [The 2023 Lancet Series on Breastfeeding](#)

The 2023 Lancet Series on Breastfeeding

Human infants and young children are most likely to survive, grow and develop to their full potential when breastfed. Despite scientific evidence more infants are fed formula milks today than ever before.

[Breastfeeding and the Sustainable Development Goals](#)

- Barnkonventionen
- Perspektivet från mödrar, familjer genom
 - Rapporter från SKR, Socialstyrelsen, forskning
- Kvalitetsregister

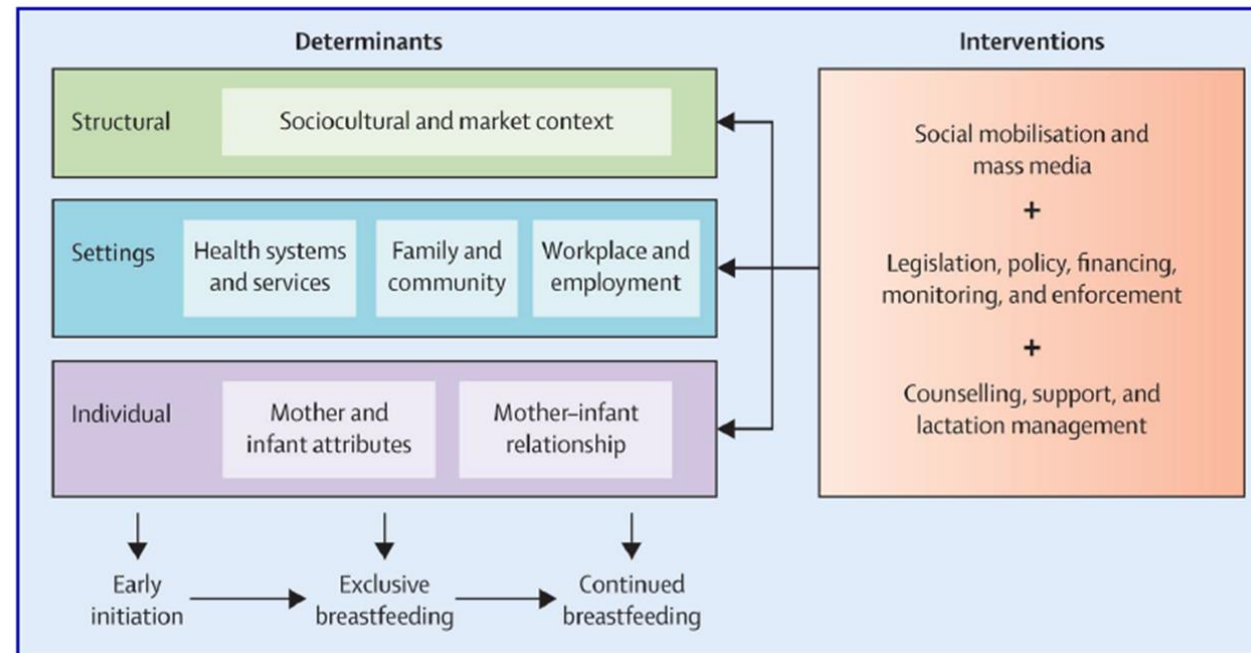

Kvalitetsregister

- Värdet av att det registrera
- Värdet av implementering
- Värdet av kvalitetsutveckling
- Värdet av forskning
- Omsätta forskning till praktik

Trots den ökande evidensen kring hälsoeffekter av bröstmjolk och amning får kvinnor världen över inte det stöd de behöver för att amma

Building an enabling environment for breastfeeding: A conceptual model

[The Lancet breastfeeding series 2016](#)

Bioaktiva faktorer i bröstmjölk

Ref: Human milk foundation

Sammanställningen av bröstmjolk varierar:

- inom amningstillfällen
- över dygnet
- över amningsperioden
- mellan mödrar
- mellan populationer

Kolostrum vs mogen bröstmjolk

Bröstmjolk i början av pumpning vs i slutet av pumpning

Vad känner allmänheten till om bröstmjök och amning

- Skånepanelen

RESULTAT I KORTHET

99%

av skåningarna
instämmer i att
amning är
naturligt

9 av 10

tycker att kvinnor
bör kunna amma
överallt

7 av 10

tycker att hälso-
och sjukvården
behöver arbeta
mer aktivt med
amningsfrågor

**Bristande
kunskap**

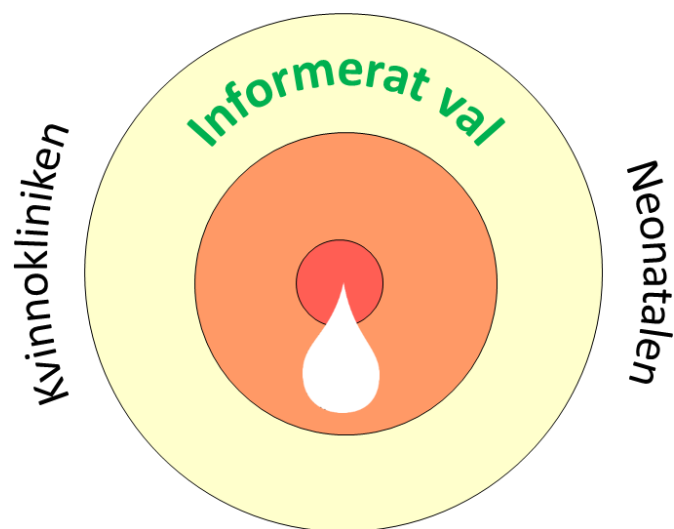
Det finns en
osäkerhet kring
flera av de
positiva
effekterna av
amning

3 av 10

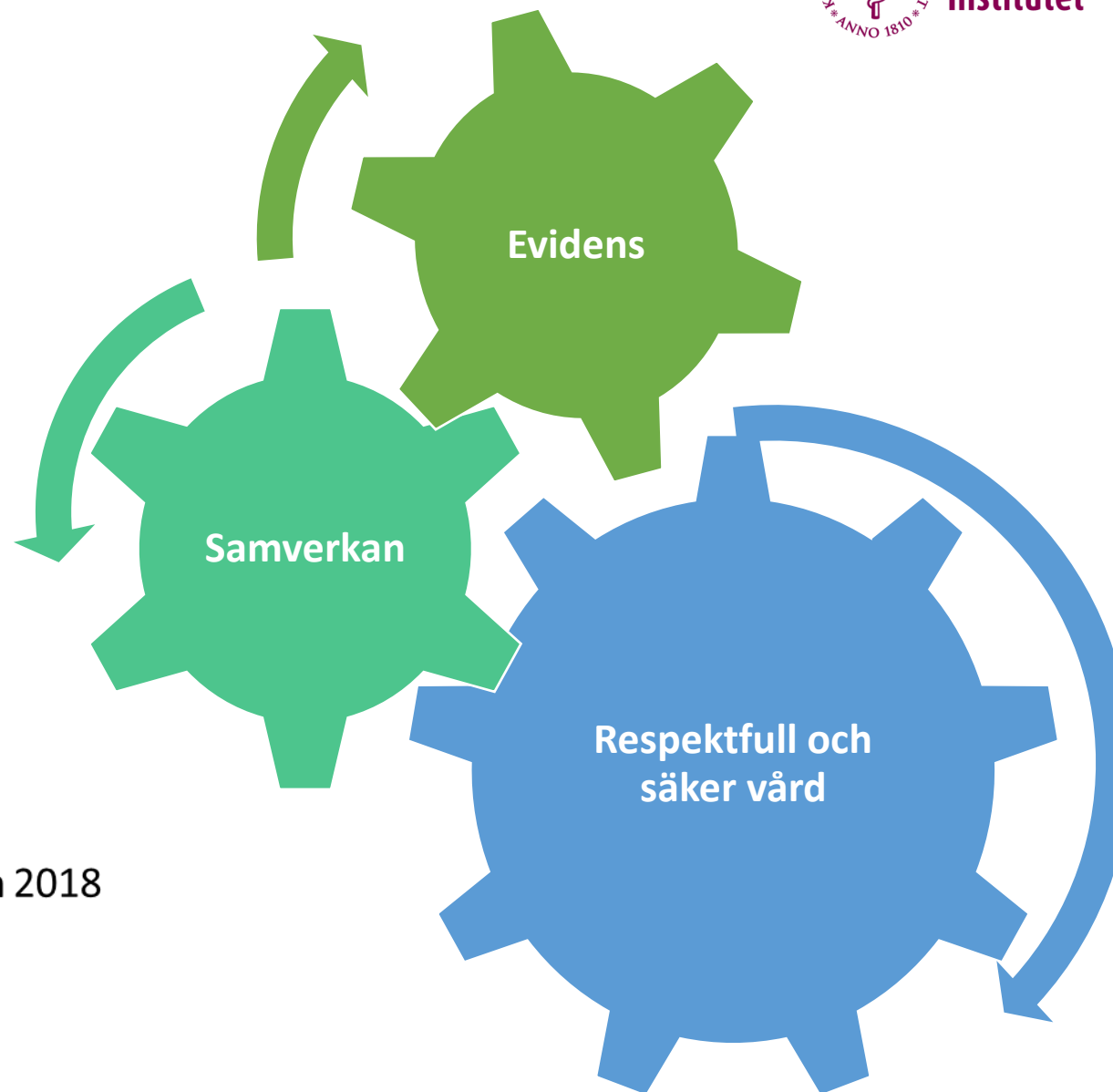
känner till att
amning minskar
risken för
bröstcancer, den
vanligaste
cancerformen för
kvinnor

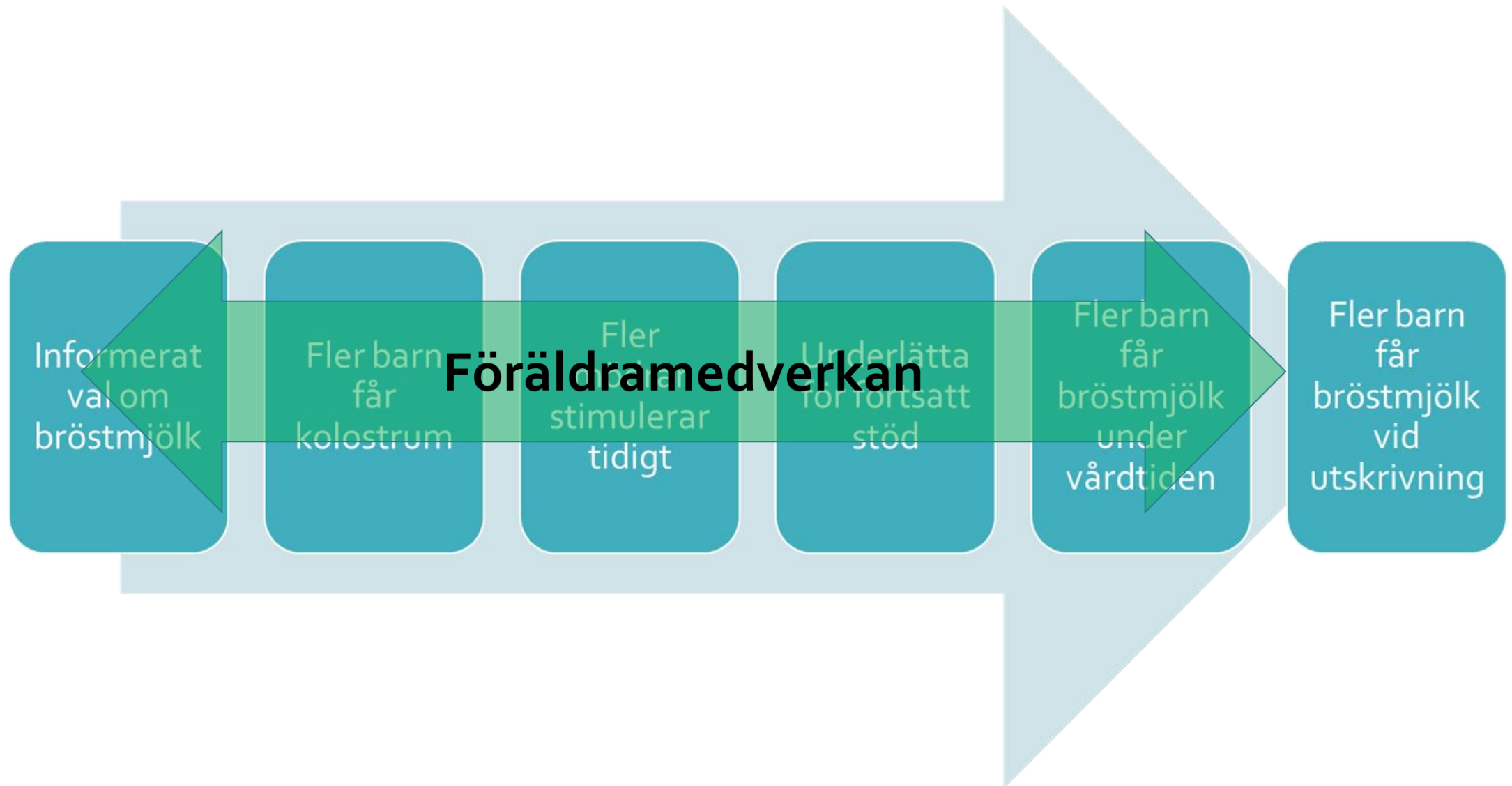
Omsätta i praktik

© Gustafsson, Wilson 2018

Kolostrum-kit

Skapa förutsättningar

- Informerat val
- Jämlik vård

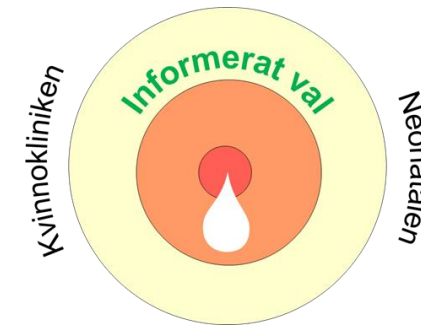
Implementeringsstrategi

❑ Nyckelpersoner/funktioner som arbetar med kiten.

❑ Viktigt att förankra arbetet med ledningen.

❑ Motivera

- visa på den evidens som finns om bröstmjolk
- kvalitetshöjande
- enhetligt arbetssätt (broschyr och kit)
- omotiverade skillnader-jämlik vård
- informerade val-föräldramedverkan
- tvärprofessionellt-samverkan

❑ Återkommande informationsmöten/kommunikation till kollegor

❑ Dokumentation, uppföljning och utvärdering med kvalitetsregistret

Kvalitetsarbete Karolinska

- ☐ Inventera behov
- ☐ Implementera/testa
- ☐ Dokumentera/mäta utfall
- ☐ Utvärdera: Införa? Testa igen?

Regionalt kvalitetsarbete

Nationella utbildningsdagar

Hur vet vi om en förändring är en förbättring?

Kvalitetsarbete

- ☐ Inventera behov
- ☐ Implementera/testa
- ☐ Dokumentera/mäta effekt
- ☐ Utvärdera: Införa? Testa igen?

Forskningsstudie 2020-03-10: Dnr 2019-06389

- ☐ Multicenterstudie
- ☐ Tvärprofessionellt
- ☐ Datainsamling

- **Intervjuer** (analys pågår)
- **Enkäter** (förberedelser pågår)
- **Register** (analyser pågår)

- Barn med ALLA vtf vid aktuella sjukhus OCH komplett vårdkedja
- Födda barn under studieperioden 1maj 2017 till 31 maj 2021

N=12827

Analys registerstudie

➤ **Exponering**= implementering av kolostrum-kit

➤ **Utfall**= bröstmjolk/amning vid utskrivning

Bild hämtad från: [Region Norrbotten](#)

Analyser: Före och efter implementeringsstudie

- **Bakgrundsvariabler**
- **Kontrollvariabler som kan påverka associationen som studeras**

Bilder med preliminära resultat borttagna.

HÅLLBARHETSPERSPEKTIV

- Kolostrum-kit endast när ett barn INTE kan initiera en amning
- Skapa förutsättningar (kunskap, attityd)
- Var lyhörd, var befinner sig familjen?
- Inventera, inte bara köra på
- Mammans mål/Föräldrarnas önskan & kunskap?
- Dokumentation, utvärdering, uppföljning
- Samverka och skapa kontinuitet genom hela vårdkedjan

Nya/uppdaterade variabler och samverkan

Hellström *et al.*
International Breastfeeding Journal (2024) 19:77
<https://doi.org/10.1186/s13006-024-00682-5>

International Breastfeeding
Journal

RESEARCH

Open Access

Implementing a colostrum-kit reduces the time to first colostrum for neonates admitted to the NICU – a retrospective observational study

Sara Hellström^{1,2,6*} , Karolina Linden³ , Verena Sengpiel^{4,5} and Anders Elfvin^{1,2}

Stöd

- [Initial obruten hud-mot-hudkontakt och samvård, kunskapsstöd](#)
- [Länk till Guide till föräldrar och personal:](#)

AMNINGSSTATUS -fem frågor att besvara

1. **Barnets tag om bröstet**- gapar stort (som vid gäspning) om bröstet?
2. **Känslan vid amning**-smärtsamt först och släpper efter en kort stund?
3. **Barnets sugkraft**- känns kraftfullt och aktivt?
4. **Barnets sugmönster**- är ett rytmiskt sugmönster med korta pauser?
5. **Bröstvårtans form efter amning**-ser ut som innan amningen, men mer utdragen?

Tack!

Hör gärna av er vid frågor och funderingar!

anna.gustafsson.1@ki.se

emilija.wilson@ki.se

Tvärprofessionell forskargrupp:

*Ylva Thernström Blomqvist, Jenny Ericson, Kajsa Bohlin Blennow,
Dirk Wackernagel, Wibke Jonas, Alexandre Chakhunashvili*

